

Gebelerin Non-Stress Test İşlemine Yönelik Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma

Pregnant Women's Experiences Regarding Non-Stress Testing Procedure: A Qualitative Study

Melek ŞEN AYTEKİN¹, Ayşenur KAHRAMAN², Özgür ALPARSLAN³

¹ Araştırma Görevlisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik AD, Tokat, 0000-0003-2490-8390

² Araştırma Görevlisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik AD, Tokat, 0000-0001-8194-9776

³ Profesör Doktor, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik AD, Tokat, 0000-0002-2264-2886

ÖZET

Amaç: Araştırmada mevcut gebeliğinde ilk kez Non-Stress Test (NST) çektiren gebelerin NST'ye yönelik deneyim ve beklentilerinin belirlenmesi, fiziksel koşulların NST deneyimine etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Nitel desende olan araştırma 01.02.2024-01.04.2024 tarihleri arasında yürütülmüştür. Amaçlı örnekleme yöntemi ile toplam 15 gebe ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Araştırma verileri Gebe Bilgi Formu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu ve Gözlem Formu ile toplanmıştır. Verilerin içerik analizine başvurulmuştur. Araştırma için etik kurul izni ve kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Araştırmada gebelerin ifadesi doğrultusunda NST'ye yönelik 3 tema belirlenmiştir.

Bu temaları "NST Bilgisi Teması", "NST'ye Yönelik Deneyim Teması" ve "NST'ye Yönelik Beklenti Teması" oluşturmaktadır. Her ana tema elde edilen kodlara göre alt temalar altında sınıflandırılmıştır. NST'ye Yönelik Deneyim Teması ve NST'ye Yönelik Beklenti Temasında literatürle benzer doğrultuda gebelerin muayene ortamı ile, sağlık personeline yönelik beklentilerinin olduğuna ilişkin veriler elde edilmiştir.

Sonuç: Gebelerin NST işlemi ile ilgili eksik olsa da doğru yönde bilgilerinin olduğu görülmüştür. Ayrıca gebelerin işlem ile ilgili temizlik beklentisi, işlemlerin yapıldığı odalarda aktif kullanılan perde/paravan olması ya da NST çekim odalarının mümkünse tek kişilik olması ve çekim sırasında eş desteğinin sağlanması beklentisi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beklenti, Ebelik, Deneyim, Gebelik, Non-Stress Test

ABSTRACT

Purpose: The aim of the study was to determine the experiences and expectations of pregnant women who had the Non-Stress Test (NST) for the first time in their current pregnancy and to determine the effect of physical conditions on the NST experience. **Method:** The qualitative study was conducted between 01.02.2024 and 01.04.2024. In-depth interviews were conducted with a total of 15 pregnant women using the purposeful sampling method. The research data were collected using the Pregnancy Information Form, Semi-Structured Interview Form and Observation Form. Content analysis of the data was applied. Ethics committee and institutional permission were obtained for the research.

Findings: 3 themes were determined for NST in the study based on the statements of the pregnant women. These themes are "NST Knowledge Theme", "Experience Theme for NST" and "Expectation Theme for NST". Each main theme was classified under subthemes according to the codes obtained. In the NST-Related Experience Theme and NST-Related Expectation Theme, data were obtained regarding the pregnant women's expectations regarding the examination environment and healthcare personnel, similar to the literature.

Conclusion: It was observed that pregnant women had accurate information about the NST procedure, although it was incomplete. In addition, pregnant women have expectations regarding cleanliness regarding the procedure, that there should be actively used curtains/screens in the rooms where the procedures are performed, or that NST imaging rooms should be single-person if possible, and that spousal support should be provided during the imaging.

Keywords: Expectation, Midwifery, Experience, Pregnancy, Non-Stress Test

Sorumlu yazar:

Melek ŞEN AYTEKİN, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Tokat, meleksenaytekin@gmail.com

Başvuru/Submitted:29.08.2024 **Kabul/Accepted:** 17.12.2024

Cite this article as: Şen Aytakin M, Kahraman A, Alparıslan Ö. Gebelerin Non-Stress Test İşlemine Yönelik Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma. J TOGU Heal Sci. 2025;5(1):55-71.

GİRİŞ

Fetal sağlığın izlenmesi ve değerlendirilmesi, doğum öncesi bakımın önemli bir bileşenini oluşturmaktadır (1). Non Stress Test (NST) fetal sağlığın değerlendirilmesinde sıklıkla kullanılan girişimlerden biridir (1,2,3,4). NST ile anne karnındaki fetüsün hareketleri ve kalp atım hızı kaydedilerek sağlık durumu değerlendirilmektedir (2,3). Sağlıklı bir fetüsün hareketleriyle birlikte kalp hızının da artması beklenmektedir. Bu sağlıklı ilişkinin varlığı NST ile araştırılmaktadır. Konu ile ilgili Türkiye’de yürütülen bir çalışmada gebelerin %95’i doğum öncesi takiplerinde NST çekildiğini bildirmiştir (4).

Girişimsel bir uygulama olmayan NST ağrısız ve kolay bir işlem olmasına rağmen gebede kaygıya neden olabilmektedir (1,5,6). Literatürde NST çekimi ile ilgili gebenin kaygı, anksiyete ve endişesini arttıran çeşitli faktörlerin olduğu bildirilmektedir. İşlem sırasında gebenin uzun süre aynı pozisyonda yatması anksiyeteye; ortamdaki ses, gürültü, yabancı kişilerin bulunması ise gebenin kaygı düzeyinde artışa neden olabilmektedir (6,7). NST uygulaması sırasında gebede oluşabilecek kaygı/endişe/anksiyete durumunun yanlış pozitif NST sonuçlarına yol açabildiği ve bu durumun da gebelik sırasında gereksiz müdahalelerin uygulanmasıyla sonuçlanabildiği bildirilmektedir (1,7,8). Bu nedenle uygulaması sırasında gebenin kaygısını azaltmaya yönelik çeşitli girişimler yapılması gerekmektedir.

Gebelere NST uygulaması sırasında müzik dinletilmesi, sanal gerçeklik gözlüğünün kullanılması, aromaterapi uygulanması, renkli örtü kullanımı gibi farklı yöntemler ile gebelerin kaygı düzeyinin azaltılabileceği bildirilmektedir (1,7–11). Konu ile ilgili yapılan bir çalışmada; NST sırasında bebek cinsiyetine göre hazırlanmış olan renkli abdominal örtünün ve NST kemerinin kullanıldığı deney grubunun (23,10±4,17) kontrol grubuna (38,10±6,70) göre durumluk kaygı envanteri puanının anlamlı olarak daha düşük olduğu, ancak NST parametrelerini (akselerasyon-deselerasyon sayısı, fetal kalp atım hızı ortalaması) değiştirmediği bildirilmiştir (11). Farklı bir çalışmada ise NST uygulamasının gürültüden uzak, rahatlatıcı bir müzik ile yapıldığında; gebenin anksiyetesini azalttığı, fetal hareket ve akselerasyonu arttırdığı bulgusu elde edilmiştir (12).

Literatürde yapılan çalışmalarda özellikle oda ışıklandırması, havalandırması, ses düzeyi, mahremiyete dikkat edilme durumu, yatış pozisyonu gibi fiziksel koşulların araştırıldığı çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu kapsamda bu çalışmada; doğum öncesi bakım hizmetlerinin temel uygulamalarından biri olan NST’ye yönelik gebelerin deneyimlerini ve beklentilerini fiziksel koşulların ne yönde etkilediğinin derinlemesine görüşmeler yapılarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Amacı ve Tipi

Bu araştırma nitel araştırma deseninde yürütülmüştür ve bir durum (vaka) çalışması olarak tasarlanmıştır. Vaka çalışmalarında, bir olay, durum veya hatta bir kişi üzerindeki neden-sonuç ilişkisine odaklanılmaktadır (13,14). Bu doğrultuda; mevcut gebeliğinde ilk kez NST çekilen gebelerin bu uygulamaya ve NST odasına yönelik duygu ve düşüncelerinin belirlenmesi, NST uygulamasını olumlu ve/veya olumsuz yönde etkileyebilecek durumların belirlenmesi amacıyla katılımcılarla derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

Yer ve Zaman

Araştırma bir üniversite hastanesinin Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğinin NST biriminde ve 01.02.2024-01.04.2024 tarihleri arasında yürütülmüştür.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini hastanenin Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine başvuran ve ilk kez NST deneyimleyen gebeler oluşturmuştur. Nitel araştırmalarda örneklem belirlerken kullanılan amaçlı örnekleme, zengin bilgi içerdiği düşünülen durumların detaylı incelenmesini kolaylaştırmaktadır (15). Bu nedenle amaçlı örnekleme yapılmış olup hem multipar hem de primipar gebelerden işleme yönelik daha detaylı veri elde edilebileceği düşünülerek bu gebeler araştırmaya dahil edilmiştir. Nitel araştırmalarda örneklem büyüklüğünün, araştırma sorularına verilen yanıtların doygunluk noktasına ulaşma durumuna göre belirlenebileceği belirtilmektedir. Veri doygunluğuna literatürde genellikle 5-25 kişi ile görüşmeler yapıldıktan sonra ulaşılabileceği bildirilmektedir (16). Bu nedenle araştırmada veri doygunluğu göz önünde bulundurulmuş ve 13. gebe ile görüşme sonrası verilerin tekrar etmeye başladığı gözlemlenmiştir. Ancak farklı bir görüş varsa ulaşabilmek adına araştırma toplam 15 gebe ile araştırma tamamlanmıştır.

Katılımcıların Özellikleri

Araştırmaya dâhil edilme kriterleri; gebelerin ilgili kurumda mevcut gebeliğinde ilk kez NST uygulamasını deneyimliyor olması, Türkçe konuşup anlayabiliyor olması, konu ile ilgili duygu ve düşüncelerini etkileyebileceği için NST sonucunun reaktif olması, araştırmaya katılmaya gönüllü olması olarak belirlenmiştir.

Veri toplama araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında, literatür doğrultusunda hazırlanan Gebe Bilgi Formu ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılmıştır.

Gebe Bilgi Formu: Gebenin sosyodemografik (8 soru) ve obstetrik bilgilerini (5 soru) içeren sorulardan oluşmaktadır (1,4,11,17).

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu: Bu form fiziksel koşulların gebelerin NST uygulamasına yönelik bilgilerini, deneyimlerini ve beklentilerini ne yönde etkilediğini belirlemek amacıyla literatür doğrultusunda oluşturulan nitel sorulardan oluşmaktadır (1,4,6,8,11,17). *Bu sorulara görüşmeler sırasında ihtiyaç duyulduğunda sondaj sorular (bu durumu daha detaylı açıklayabilir misiniz? bu durum size nasıl hissettirdi daha detaylı açıklayabilir misiniz? gibi) eklenmiştir. Böylelikle gebelerden işleme yönelik derinlemesine bilgi elde edilmiştir. Taslak form 12 ana soruyu içerecek şekilde oluşturulmuştur. Oluşturulan form için ebelik alanında uzman hocalardan görüş alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda formdan üç soru çıkarılmış ve 9 sorudan oluşan nihai form ile araştırma yürütülmüştür.*

Gözlem Formu: Görüşmelerde katılımcıların tutum ve davranışlarını gözlemlemek amacıyla oluşturulmuştur. Bu form ile görüşme sırasında gözlenen olgular yaşandığı haliyle ve değiştirmeden kaydedilmiştir. Araştırmacılardan biri görüşmeyi gerçekleştirirken, diğer araştırmacı gözlem formu yardımıyla gerekli yerlerde kayıtlar almıştır.

Araştırma Verilerinin Toplanması

Araştırma verileri toplanırken, ilk olarak gebelere NST uygulaması biter bitmez araştırma hakkında bilgi verilmiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden gebelerden sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Görüşmeler ilgili hastanenin eğitim salonunda yapılmıştır. Nitel araştırmalarda genellikle gözlem, görüşme, doküman ve söylev analizi gibi nitel veri toplama teknikleri kullanılmaktadır (15). Bu araştırmanın verileri nitel araştırma konusunda eğitim almış ve deneyimli olan birinci ve ikinci araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme, ses kaydı ve gözlem yoluyla toplanmıştır. Birinci araştırmacı görüşmeleri gerçekleştirirken, ikinci araştırmacı gözlem formuna ortama ve katılımcıya yönelik gözlemlerini kaydetmiştir. Verilerde kayıp olmaması adına gebelerin onayı alınarak ses kaydı alınmıştır. Aynı zamanda araştırmacı tarafından notlar alınmıştır. Görüşmeler sırasında hem gebelerin mahremiyetlerinin korunması hem de araştırmanın güvenilirliğinin sağlanması için birinci ve ikinci araştırmacı gebeler ile eğitim salonunda birebir görüşmüşlerdir. Her bir gebe ile görüşme 30-40 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde içerik analizine başvurulmuştur. İçerik analizi kapsamında veriler ilk olarak herhangi bir değişiklik yapılmadan bire bir yazıya aktarılmıştır. Ardından veriler düzenlenerek anlamlı veri birimleri bir araya getirilmiştir. Analiz matrisi oluşturulup, analizler tamamlanmış ve elde edilen sonuçlar raporlanmıştır (18). Ham veri dokümanında analizler yapılırken, ilk olarak her bir katılımcıya takma ad verilmiştir (G1, G2, G3..., G15). Veri dokümanında sıklıkla tekrarlanan, gebelerin vurgu yaptığı kelimelerden kodlar çıkarılmıştır. Kodların birbirleriyle belirli bir ilişki içinde sınıflandırılmasıyla kategoriler oluşturulmuştur. Kategorilerin birbiri ile ilişkisi incelenerek temalar belirlenmiştir. Analizin son kısmında elde edilen kategorilerden tekrar etme sıklığına göre nitel verilerden nicel veriler elde edilmiştir. Araştırmada iç güvenilirliği sağlamak için araştırmanın içerik analizi birbirinden bağımsız olarak ilk iki araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Araştırmacılar içerik analizinde elde ettikleri analiz sonuçlarını bir araya gelerek yeniden değerlendirmiş ve bazı düzenlemeler yaparak görüş birliği sağlamışlardır. Araştırmanın iç tutarlılığının hesaplanmasında Miles ve Huberman (1994) önerdiği gözlemciler arası tutarlık hesaplanmış ve iki uzman arasındaki görüş birliği %90 olarak bulunmuştur (19). Nitel verilerin analizinde Microsoft Excel programı kullanılmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yürütülebilmesi için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan 30.01.2024 tarihli, 01-65 sayılı ve 02.23 karar numaralı etik izin alınmıştır. Ayrıca araştırma verilerinin toplandığı kurumdan 26.01.2024 tarihli, 391227 sayılı yazı ile kurum izni alınmıştır. *Araştırmaya dâhil edilen gebelerin sözlü ve yazılı onamları alınmıştır.*

Araştırmanın Güçlü Yönleri ve Sınırlılıkları

Ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, konuya ilişkin yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu nedenle araştırmanın konusunun ilk olması güçlü yönünü oluşturmaktadır. Araştırmanın yalnızca bir üniversite hastanesinde yapılması, gebelerin kendi duygu ve düşüncelerini içermesi ise sınırlılığını oluşturmaktadır.

BULGULAR

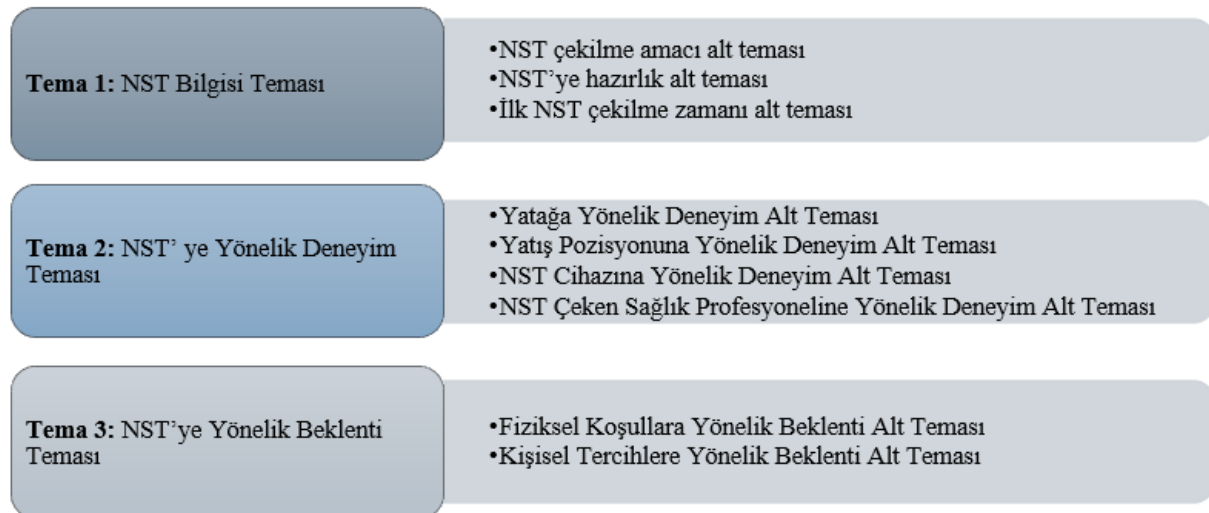
Araştırmaya dahil edilen gebelerin yaş ortalaması $27,33 \pm 3,57$ yıl olup gebelik haftası ortalaması $35,33 \pm 2,52$ haftaydı. Gebelerin sosyodemografik ve obstetrik verileri ile ilgili bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Gebelerin Sosyodemografik ve Obstetrik Bazı Özellikleri

Sıra	Yaş	Eğitim durumu	Çalışma durumu	Yaşanılan yer	Eş eğitim	Eş meslek	Gravida durum
G1	25	Lisans ve üzeri	Evet	İlçe	Okur yazar	Memur	Primipar
G2	24	Lise	Evet	İlçe	Ön lisans veya üzeri	Memur	Primipar
G3	23	Lise	Hayır	İl	Ön lisans veya üzeri	Memur	Primipar
G4	29	Lise	Hayır	İlçe	Lise	İşçi	Multipar
G5	27	Lisans ve üzeri	Hayır	İl	Ön lisans veya üzeri	Özel sektör	Primipar
G6	30	Lisans ve üzeri	Evet	İl	Ön lisans veya üzeri	Serbest	Primipar
G7	29	Ön lisans	Hayır	İlçe	Ön lisans veya üzeri	Memur	Multipar
G8	37	Lisans ve üzeri	Evet	İl	Lise	Memur	Multipar
G9	24	Lise	Hayır	Köy	Lise	Çiftçi	Multipar
G10	29	Lisans ve üzeri	Hayır	İlçe	Ön lisans veya üzeri	Serbest	Multipar
G11	24	Lise	Evet	İl	Lise	İşçi	Primipar
G12	27	Ön lisans	Hayır	İlçe	Lise	Serbest	Primipar
G13	30	Lisans ve üzeri	Evet	İl	Ön lisans veya üzeri	Memur	Multipar
G14	27	Lisans ve üzeri	Evet	İl	Ön lisans veya üzeri	Memur	Primipar
G15	25	Lise	Evet	İlçe	Lise	İşçi	Multipar

Gebeler ile yapılan görüşmelerden elde edilen nitel verilerin analizleri sonucunda gebelerin NST ile ilgili deneyim ve beklentileri 3 ana tema altında toplanmıştır. Bu temalar ise kendi içinde 9 alt temaya ayrılmıştır. Şekil 1’de nitel veri analizleri sonucunda elde edilen tema ve alt temalar gösterilmiştir.

Şekil 1: Temalar ve Alt Temalar

Yapılan görüşmelerde; gebelerin NST çekilme amacı ile ilgili temada en çok sancı/kasılmanın ve bebeğin kalp atımının değerlendirildiğini ve NST'ye hazırlık temasında tok gelinmesi gerektiğini bildikleri, 5 gebenin ise NST'nin gebelikte ilk çekilme zamanı temasında bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2: NST Bilgisi Teması

Kodlar	f	Alt Temalar	Tema
Sancı/Kasılma/Ağrı	9	NST Çekilme Amacı	NST Bilgisi
Kalp Atışı	9		
Bebek Hareketleri	4		
Tok Olma	8	NST' ye Hazırlık	
Mesaneyi Boşaltma	4		
Kişisel Temizlik	3	İlk NST Çekilme Zamanı	
NST'nin Çekildiği Zaman	5		

Katılımcıların NST bilgisine yönelik bazı ifadelerine aşağıda yer verilmiştir.

NST Çekilme Amacı Alt Teması

G6: Şöyle bebeğin kalp atışları, sancı ölçtüğünü biliyorum, dışardaki şeye karşı tepkisini ölçtüğünü biliyorum.

G8: Yani sadece bebeğin kalp atışını ve kasılmaları gösterdiğini biliyorum. Doğumun yakın olup olmadığı hakkında bilgi verdiğini biliyorum.

NST'ye Hazırlık Alt Teması

G3: Meyve suyu falan içtim. Tuvalete gittim geldim. Kapıda beklerken oturarak bekledim zaten biliyordum, videolarını izliyordum...

G10: Hiçbir hazırlık yapmadım. Bu konu hakkında bir şey bilmiyorum. Daha önce bir şey söylenmedi. Sadece bir şey yemek gerekiyor sanırım çünkü hareket etmediğinde bir şey yedirip geri çekiyorlar.

G14: Tatlı yiyip geldim. Başka bir şey bilmiyorum.

İlk NST Çekilme Zamanı Alt Teması

G2: İu yani sadece 33-34 haftadan sonra çekildiğini biliyorum... 30. Haftada gelmişim, o zaman görmüştüm.

G7: ...Onun dışında 30-34 mü deyim... belli bir gebelik süresinden sonra yapıldığını biliyorum

Görüşmelerde gebelerin NST'ye yönelik deneyimleri irdelendiğinde, uygulamanın yapıldığı yatağa yönelik deneyimleri ile ilgili gebelerin yetersiz temizlikten yakındıkları, çoğunun yatış pozisyonunu rahat bulduğu, NST cihazının ideal/olması gerektiği gibi olduğunu ve sağlık profesyonelleri ile ilgili güler yüzlü olduklarını düşündükleri belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. NST'ye Yönelik Deneyim Teması

Kodlar	f	Alt Temalar	Temalar
Yetersiz temizlik	7		
Yetersiz boyutlar	1	Yatağa Yönelik Deneyim	
Konforsuz	4		
İdeal/ olması gerektiği gibi	5		
Rahat	9	Yatış Pozisyonuna Yönelik Deneyim	
Bel desteği olmalı	4		NST'ye Yönelik Deneyim
Sol yan pozisyon	2		
Hijyenik değil	4		
Tek kullanımlık olmalı	3	NST Cihazına Yönelik Deneyim	
Konforsuz	2		
İdeal/ olması gerektiği gibi	6		
Güler yüz/ iyi iletişim	7	NST Çeken Sağlık Profesyoneline Yönelik Deneyim	
Bilgilendirici	4		
Kibar/ nezaketli	6		

Katılımcıların NST'ye yönelik bazı deneyimlerine aşağıda yer verilmiştir.

Yatağa Yönelik Deneyim Alt Teması

G5: Tek kullanımlık şeyler.... mmmm örtüler kullanılabilir diye düşünüyorum. Herkes oturup kalıyor ya o düşündürüyor beni. Tek kullanımlık olabilir. Onun dışında rahat geniş... ama şu an herkes çevremde olduğu için bir tık rahatsız olmuyor değilim, onun dışında sıkıntı yok.

G8: Yatakla ilgili pek bir düşüncem yok. Çok rahat değil ama idare eder. Temizliği hakkında bir şey yapılmıyor. Herkes aynı şeyin üzerine yatıyor. Çok temiz olduğunu hissedemiyorum. Sık değiştirilen atılabilir. Şöyle değiştirilebilir çarşaf gibi örtüler oluyor ya onlar kullanılabilir.

G11: Yani.....daha oturur pozisyonda olsak olabilir mi. Yoksa yatar pozisyonda mı olmamız gerekiyor... Daha dik otursam belim daha rahatlar..... Alttan bir destek olsa bel boşluğuna belki daha iyi olur.

Yatış Pozisyonuna Yönelik Deneyim Alt Teması

G10: Olması gereken sırt üstü yatmak değil mi. Bunun dışında nasıl olabilir ki. Ben yüz üstü yatıyorum yüzüstü NST çekmek mümkün değil. İdeal olan değil doğru olan bu bence. Rahatım

yani, sırt üstü yatmayı sevmiyorum ama olması gereken buysa bu yapılır. Sonuç olarak burada bizim rahatımız değil yapılması gereken işin sürdürülebilirliği önemli değil mi?

G11: Beni rahatsız ediyor (sırt üstü yatmayı kastediyor). Normalde de rahatsız oluyordum dediğim gibi. Sadece alttan (bel boşluğunu göstererek) bir destek olsa daha rahat hissederim. Her gebe de aynı olur mu bilmiyorum ama beni rahatsız ediyor.

G13: Dediğim gibi sırt üstü biraz zorlaşıyor durdukça, ilk başta benim için özellikle çok zor değil ama belki son 5 dakikada falan biraz zorlayıcı olabiliyor sırtüstü yatmak, onun dışında sıkıntı yok yani. Yani belki sola yatarsak hani özellikle benim için sola yatış daha konforlu olabilir.

G2: Belim desteklense daha iyi olur, onun dışında normal...

NST Cihazına Yönelik Deneyim Alt Teması

G6: Iuu.... Kemerler hakkında bunlar sanırım değiştirilmiyor zaten bildiğim kadarıyla, herkese aynı kullanılıyor. Değiştirilse tabi daha iyi olur ama. Değiştirilip değiştirilmediği hakkında çok bir bilgim olmadığı için bir şey diyemiyorum. Ama sıkılmıyor kemerler açısından sorun yok. Küçük cihazlarda da (NST proplarını göstererek) rahatsız eden bir şey yok.

G7: Yani bunların (NST kemerlerini göstererek) mümkünse daha böyle tek kullanımlık olması daha hoş olur. Yani geliştirilebilir bir şey varsa tek kullanımlık. Çünkü diğer hastanın vücuduna temas eden şey benim de vücuduma temas ediyor. Bu hoş değil yani. (Proplar sorulduğunda) belki bunlara müdahale edilemeyebilir. Yani kemerler....

G13: Açıkçası bu kemer ve cihazlar hakkında pek bir bilgim yok. Herhalde biri sancı ölçen biri de bebeğin kalp atışlarını ölçüldüğü, rahatsız edici değil zaten sıkıntı oluşturmuyor benim için. Daha teknik bilgim olmadığı için de bir şey söyleyemeyeceğim. Kemerleri rahat buluyorum

NST Çeken Sağlık Profesyoneline Yönelik Deneyim Alt Teması

G2: .....Bence güzel, iyiler yani böyle şey yapmadılar..... Bence ideal şekilde davranıldığını düşünüyorum. Rahatsız edici bulmadım. Herhangi ters bir davranış ile karşılaşmadım. Kalkarken yardım etme de oluyor zaten. Bazen tek başımıza kalkamıyoruz.

G3: Yani olması gerektiği gibi olduğunu düşünüyorum. Yani olması gerekeni anlatıyor. Bilgilendiriyor. Bilgi alışverişi yapıyoruz. Bir anne adayı olarak gebelik hakkında olsun bilgilendirme yapılıyor.

G4: Kibar, iyiler yani, anlayışlı. Beklediğim başka bir şey olmaz, daha fazlası olmaz bence.

G6: Kibar. Yani şöyle NST'ye girdiğimden beri soru sorduğumda bir cevap aldım o yüzden bir sorun yaşamadım. Sorularımın cevaplarını güzelce aldım.

Gebelerin NST'ye yönelik beklentileri sorgulandığında, fiziksel koşullara ve kişisel tercihlere yönelik beklentilerinin olduğu belirlenmiştir. Gebeler çoğunlukla “perde/paravan kullanılmasına” yönelik fiziksel ortam ile ilgili beklenti ifade etmişlerdir. Kişisel tercihler ile ilgili çoğu gebenin memnun olduğu belirlenmiştir. Kişisel tercihlerde öne çıkan diğer bir beklenti ise eşinin yanında olmasıdır (Tablo 4).

Tablo 4: NST'ye Yönelik Beklenti Teması

Kodlar	f	Alt Temalar	Tema
Tek Kişilik Olması	3	Fiziksel Koşullara	NST'ye Yönelik Beklenti
Loş Ortam	4	Yönelik Beklenti	
Perde / Paravan Olması	12		
Sağlık Personeline Yönelik Cinsiyet Tercihi	2		NST'ye Yönelik Beklenti
Eşinin Yanında Olması	3	Kişisel Tercihlere	
Mevcut Durumdan Memnun Olma	10	Yönelik Beklenti	

Gebelerin NST'ye yönelik bazı beklentilerine aşağıda yer verilmiştir.

Fiziksel Koşullara Yönelik Beklenti Alt Teması

G2: En çok önen verdiğim şey mahremiyet olduğu için herkesin ayrı perdesi olması daha uygun olabilirdi. Şurada pencere var görünüyor mu bilmiyorum ama... yani aydınlatılması loş olsa daha iyi olabilir.

G9: Her yer açık, ebeler hemşireler konusunda, giren çıkan konusunda biraz sıkıntılıyım, aniden dalıyorlar içeri. Daha böyle perdelerin çekildiği, paravan-paravan olduğu bir oda olsa daha rahat olurdu.

G11: Biraz daha ferah olabilir. Biraz sadece basık geldi bana. ....mmm hafif loş olmalı bence. Şurada (iki yatak arasını göstererek) bir tane perde olsa daha iyi olabilir.

G7: Iuumm... hastalar birbirini görmese daha iyi olur. Daha evvel burada doğum yaptım, doğumhaneyi biliyorum. O güzeldi ama NST odası için diyebilirim ki şu arada (iki yatak arasını göstererek) perde olabilirdi.

Kişisel Tercihlere Yönelik Beklenti Alt Teması

G1: *Valla pek memnun değilim, eşimin yanımda olmasını isterdim. Tek kişilik olsa daha iyi olurdu.*

G2: *... Tek kişilik oda şansım olsa mesela eşimle gelirdim. Eşimle beraber her yere gidiyoruz güzel oluyor oda olsun isterdim. Çünkü oda çok merak ediyor, heyecanlanıyor. Hatta geçen sefer girmek istedi ama mümkün olmuyor.*

G13: *Yani, tabi... Mahrem açıdan biraz daha mahremiyetin olduğu bir bölge olmalı diye düşünüyorum. Perde ve paravan çekilirse bir de şey mesela daha önce geldiklerimde erkek çalışanlar vardı, ister istemez biraz daha rahatsız edici, doktor olmadıkları için, doktor olup olmadıklarını bilmiyorum ama (intörn doktor). Çok bilmediğim için biraz rahatsız edici bulmuştum...*

G14: *Arada perde var zaten o yüzden bir sorun olmuyor. İşleyiş açısından da daha iyi. Çünkü bildiğim kadarıyla bir tane oda var.*

TARTIŞMA VE SONUÇ

Fiziksel koşulların mevcut gebeliğinde ilk kez NST çektiren gebelerin NST'ye yönelik deneyimlerini ve beklentilerini ne yönde etkilediğinin belirlenmesi amacıyla nitel desende yürütülen bu araştırmada dikkat çeken bulgular elde edilmiştir. Araştırmanın bu kısmında elde edilen veriler literatür doğrultusunda tartışılmıştır. Araştırmada 15 gebe ile yapılan derinlemesine görüşmeler doğrultusunda; *NST bilgisi, NST'ye yönelik deneyim ve NST'ye yönelik beklenti* olmak üzere 3 ana tema elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar gebelerin NST uygulamasına yönelik bilgilerinin, deneyimlerinin ve beklentilerinin belirlenmesi, fiziksel koşulların iyileştirilmesi açısından son derece önemlidir.

Gebelerin NST bilgisi ana teması kendi içinde ele alındığında NST çekilme amacı, NST uygulaması için hazırlık ve ilk NST çekilme zamanı alt temaları elde edilmiştir. Gebeler NST ile sancı/kasılma/ağrının ve bebeğin kalp atışının değerlendirildiğini belirtmişlerdir. Bazı gebelerin NST uygulaması için tok gelinmesi gerektiğini bildikleri ve bazı gebelerin ise NST'nin gebelikte ilk uygulanma zamanı ile ilgili bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Konu ile ilgili olarak antenatal dönemde yapılan rutin testler hakkında gebelerin bilgi durumlarını araştıran bir çalışmada; gebelerin %96,7'sinin NST'yi duyduğu, %68,3'ünün NST'nin neden yapıldığını

doğru bildiği ve %44,8'inin ne zaman yapıldığını doğru bildiği belirlenmiştir (20). Araştırma sonuçlarının literatürle benzerlik gösterdiği, gebelerin tamamına yakının NST'yi duymuş olmasına rağmen neden yapıldığı ve ne zaman yapılacağına yönelik bilgilerinin düşük olduğu gözlenmektedir. Ebelik Yönetmeliği'nde (2024) ebelerin gebelikteki tarama ve tanısal yöntemler hakkında gebe ve ailesini bilgilendirme sorumluluğunun olduğu ve NST ile ilgili olarak "Fetal kalp seslerini dinleyerek veya non-stress test uygulayarak fetal iyilik halini değerlendirir, normalden sapmaları tespit eder, gerekli önlemleri alarak ilgili hekime yönlendirir ya da sevk sürecini başlatır." ifadeleri bulunmaktadır (21). Bu nedenle ebelerin kadınların beklentilerini bilerek ebelik bakımı açısından bakım kalitesini ve memnuniyetini arttırmak adına NST öncesi polikliniklerde veya kliniklerde gebelere NST uygulamasının her aşaması hakkında bilgilendirilme yapma sorumluluğu bulunmaktadır.

Gebelerin NST'ye yönelik deneyim ana teması kendi içinde; yatağa, yatış pozisyonuna, NST cihazına ve NST çeken sağlık profesyoneline yönelik deneyim alt temaları olarak belirlenmiştir. Gebeler çoğunlukla uygulamanın yapıldığı yatağın temizliğinin (gözlem formuna göre tek kullanımlık örtü vb. hiçbir gebede kullanılmamış) yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan bir çalışmada; antenatal bakım alan gebelerin bakım aldıkları birimin temizliğinin iyi olmamasının bakım memnuniyet düzeyini olumsuz etkilediği bildirilmiştir (22). Konu ile benzer olarak katılımcıların temiz olması nedeniyle özel hastane tercihinde bulduklarını vurguladıkları belirlenmiştir (23). Araştırmanın bu bulgusu literatürle benzerlik gösterirken ebelerin hizmet verdiği ortamlarda hem sağlık açısından hem de kalite ve memnuniyeti artırma bakımından temiz ortam sağlanması mesleki bir gerekliliktir. Nitekim Ebelik Yönetmeliği'nde (2024) bu konu ile ilgili olarak ebelerin "Ebelik uygulamalarında enfeksiyon önleme ve kontrol yöntemlerini kullanması gerekliliği belirtilmektedir. Bu nedenle ebelerin hizmet verdikleri birimin, malzemelerin, ortamın temizliğinin sağlanması konusunda genel önlemleri almakta sorumluluğu bulunmaktadır.

Araştırmada gözlem formunda işaretlendiği gibi tüm gebelerin yarı yatar (semi fowler) pozisyonunda yattıkları gözlenmiştir. Yatış pozisyonu ile ilgili olarak çoğu gebe rahat pozisyonunda olduğunu ifade etmiştir. Ancak bel desteği olması gerektiğini ifade eden bazı gebeler de (n: 4) bulunmaktadır. Yapılan bir çalışmada; NST uygulaması sırasında yarı yatar pozisyonunda olan katılımcıların %88,4'ünün, sol lateral pozisyonunda olan katılımcıların %78,9'unun, sırtüstü pozisyonunda olan katılımcıların ise %24,2'sinin mevcut pozisyonlarından memnun oldukları tespit edilmiştir (24). Konuya yönelik farklı bir çalışmada; yarı yatar pozisyonunda olan gebelerin yalnızca %3,9'unun rahatsızlık bildirdiği, en az rahatsızlık bildirilen pozisyonun ise sol lateral

pozisyon (%1,0) olduğu ifade edilmiştir (25). Mevcut çalışmada ise, tüm gebelerin yarı yatar pozisyonda NST'leri çekildiği için diğer pozisyonlar ile ilgili karşılaştırma yapılamamıştır. Ancak literatürdeki çalışmalar ile karşılaştırıldığında yarı yatar pozisyondan memnun olmayanların sayısı azdır (24,25). Araştırmanın bu bulgusunun literatürle kısmen benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan gebeler NST cihazının ideal/olması gerektiği gibi olduğunu düşünse de cihaza ait olan parçaların hijyenik olmadığını ifade eden gebeler de bulunmaktadır. Çalışmayla benzer bir sonuç olmasa da doğum eylemi sürecinde intrapartum NST uygulamasına yönelik kadınların deneyimlerini araştıran nicel bir çalışmada katılımcıların %15,8'inin NST kemerlerinin çok sıkı bağlanmasından şikâyetçi oldukları saptanmıştır (26). Bu çalışmada gebelerin intrapartum dönemde olmamasının, literatürle farklı bir sonuç oluşmasına neden olmuş olabileceği düşünülmektedir.

NST çeken sağlık profesyoneline yönelik deneyim alt temasında gebelerin çoğunluğu sağlık profesyonellerinin güler yüzlü ve iyi iletişimde olduklarını belirtmiştir. Ayrıca gebeler sağlık personellerinin kibar/nezaketli veya bilgilendirici olduklarını da ifade etmişlerdir. Anne adaylarının fetal sağlığı değerlendiren testlere yönelik yaklaşımlarını araştıran bir çalışmada; katılımcılar çoğunlukla hemşirelerin davranışı ile ilgili "İyiymi bana ne yapmam gerektiğini söyledi." daha az olarak ise "Bazı hemşireler bilgi vermezken, bazıları veriyor." şeklinde yorum yaptıkları bildirilmiştir (27). Gebelerin doğumda ebelerden beklentilerini araştıran nicel bir çalışmada; katılımcıların %24,1'i empatik yaklaşım beklerken, %21,2'sinin kendilerine karşı güler yüzlü olunmasını, %15,9'unun ise iyi davranılmasını bekledikleri saptanmıştır (28). Gebelerin empatik iletişim beklentisini ele alan bir çalışmada ise; ebelerden en çok saygı görmeyi bekledikleri, ikinci sırada ise güler yüzlü olmayı bekledikleri bildirilmiştir (29). Gebelerin hastane tercihinde ise sağlık personelinin ilgi ve yaklaşımının etkili olduğu tespit edilmiştir (23). Araştırmadan elde edilen bu sonuç literatür ile benzerlik göstermiştir. Yapılan çalışmalarda gebelerin sağlık profesyoneline bakım/hizmet alırken güler yüz, nezaket, bilgilendirme gibi yaklaşımlara dikkat ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla gebe ile en sık temas kuran sağlık personeli olan ebelerin de bakım hizmeti sunarken iletişim kurallarına uyarak güler yüzlü ve nezaketli olmaları, güncel literatür doğrultusunda konuya yönelik olarak bilgilendirme yapmaları gerekmektedir.

Gebelerin NST'ye yönelik beklenti ana teması altında fiziksel koşullara ve kişisel tercihlere yönelik beklenti teması oluşmuştur. Fiziksel tercihler de gebelerin çoğunluğunun mahremiyeti önemseydiği, bu nedenle de her bir gebenin uygulama alanının ayrı perde ve

paravanlarla ayrılmasını (gözlem formuna göre NST yatakları arasında bulunan ama kenarda toplanmış, kullanılmayan perdeler mevcuttur), kendilerine özel alanlar oluşturulmasını bekledikleri saptanmıştır. Çalışmamızdaki ifadelere benzer biçimde Yücel ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada (2022) gebelerin fiziki ortam ile ilişkili tercihlerini tek kişilik ve doğum ortamının temiz olması şeklinde ifade ettikleri ve bu nedenle de özel hastanede doğum yapmayı tercih ettikleri bildirilmiştir. Gebelerin kişisel tercihlere yönelik beklentilerine bakıldığında, çoğu gebe mevcut durumdan memnun olduğunu, bazı gebeler ise eşlerini yanında olmasını istediklerini bildirmişlerdir. Yapılan bir çalışmada; anne adaylarının yarıya yakınının gebelik kontrollerine eşleri ile gittikleri ve eşlerinin kendilerine destek olduğu bildirilmiştir (27). Çankaya ve arkadaşlarının çalışmasında (2014); gebeler, gebelik sürecinde en çok eşlerinden (%43) psikolojik destek gördüklerini belirtmişlerdir. Farklı bir çalışmada; gebelerin özel hastanede doğum yapmayı seçme nedenlerinden birinin eş desteği istemeleri olduğu ifade edilmiştir (23). Yukarıdaki çalışmaların bulgularıyla karşılaştırıldığında, araştırmamızın bu bulgusunun literatürle benzerlik gösterdiği söylenebilir. Gebelerin eşlerinin yanlarında olması, bekledikleri ilgi ve psikolojik desteği alabilmeleri için gereklidir. Ayrıca aileye bütüncül bakım sunmak için de önemli bir yaklaşımdır. Gebelerin ultrason (USG) muayenesindeki beklentilerini değerlendiren bir çalışmada; gebeler, USG muayenesinin anne ve baba adayları için ortak bir deneyim olduğunu ve baba adayları için gebeliği ve bebeği daha gerçek/somut hale getirdiğini vurgulamışlardır (30). Bu araştırmada kadınların eşlerinin fetal kalp atımını duymasının gebeliğin kabulünü artıracaklarını düşündükleri hem kendisi hem de eşi için bu deneyimin birlikte yaşanması gerektiğini istemiş olabilecekleri düşünülmektedir.

Sonuç olarak; gebelerin antenatal bakımda fetal sağlığın değerlendirilmesinde en çok kullanılan yöntemlerden olan NST uygulamasından çeşitli beklentileri vardır. Uygulamanın tüm aşamalarında hijyen/temizlik beklentisi, gerekli desteğin sağlanması, sağlık personelinin güler güzlü, iyi iletişimde ve kibar olması, işlemlerin yapıldığı odalarda aktif kullanılan perde/paravan olması ya da mümkünse uygulama alanının tek kişilik olması, gebelik ile ilgili alınan hizmetlerde mümkünse eş desteğinin de sağlanması beklentileri bulunmaktadır. Katılımcıların ifade etmiş olduğu tüm bu beklentilere bağlı olarak, kadınların NST deneyimini olumlu yaşamasını ve bakım memnuniyetinin artmasını sağlamak için ebe ve diğer sağlık profesyonellerinin daha fazla özen göstermesi gerekmektedir. Bununla birlikte, bu konularda yalnızca sağlık personelinin değil sağlık hizmeti sunan kurumların da NST ortamlarını tek kişilik olmasının, uygun perde/paravan, asepti- antisepsi kurallarının uygulanmasının, olanaklar ölçüsünde tek kullanımlık ekipmanların sağlanması gibi önlemleri alması gebelerin

hizmet alma beklenti ve memnuniyetlerini karşılama noktasında önemli bir yaklaşım olacaktır. Çalışmanın bir diğer sonucunda ise gebelerin NST ile ilgili eksik bilgilerinin olduğu belirlenmiştir. Hastanelerdeki gebe okullarının ve birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında gebe eğitim sınıflarının sayısının artırılması ve bu eğitimlerde, NST'ye yönelik olarak; uygulama öncesi hazırlık ve NST sırasında uygulama hakkında bilgilendirme, konularının işlenmesi sağlanmalıdır. Bu şekilde bir bilgilendirme gebelerin kaygı ve endişelerini azaltmak için önemli bir yaklaşım olabilir.

NST ile ilgili yalnızca anne adayları değil babaların da beklentisi olabilmektedir. Bu nedenle babaların da dahil edildiği farklı örneklerde daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır. Ayrıca karma desen çalışmalarla da hem memnuniyet hem de beklentilerin ölçülmesi önerilmektedir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek: Araştırma için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Etik Onay: Araştırma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan 30.01.2024 tarihli, 01-65 sayılı ve 02.23 karar numaralı etik izin alınmıştır

Aydınlatılmış Onam: Görüşme yapılan gebelerden, araştırma gönüllü olarak katıldıklarına dair sözlü ve yazılı onam alınmıştır.

Yazar Katkıları: Planlama: MŞA, AK, ÖA, Literatür tarama: MŞA, AK, ÖA ,Veri Toplama: MŞA, AK, ÖA , Analiz: MŞA, AK, ÖA, Yazım: MŞA, AK, ÖA, Eleştirel İnceleme: MŞA, AK, ÖA.

Açıklamalar: Bu araştırma 21-24 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilen 3. Uluslararası Anadolu Ebeler Derneği Kongresinde özet bildiri olarak sunulmuştur. Araştırma birinci araştırmacının doktora tezi kapsamında yürütülmüştür.

KAYNAKLAR

1. Rezaei N, Keshavarz M, Pezaro S, Sarvi F, Eshraghi N, Bekhradi R. The effect of aromatherapy and music therapy upon anxiety and non-stress test results during pregnancy: A randomized clinical trial. *European Journal of Integrative Medicine*. 2024;67:102307.
2. Patel R, Simitha M, Jena S, Jacob J, John J. Do different positions during a non-stress test affect the maternofetal physiological parameters and comfort in pregnant women? *Journet Education Health Promotion*. 2022;11(386):1–6.
3. Siby R, Vinsi M. Relation of Semi-Fowler's Position and Supine Position on Comfort Level of Antenatal Mothers during Non Stress Test. *International Journal of Health Sciences & Research* 2019;9(7):115–20. Available from: www.ijhsr.org
4. Pirinçci E, Polar A, Kumru S, Köroğlu Ay. Bir Üniversite Hastanesinde Doğum Yapan Kadımların Doğum Öncesi Bakım Alma Durumu ve Etkileyen Faktörler. *Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Derg.* 2010;11(2):1–7.
5. Erkun Dolker H, Basar F. The effect of music on the non-stress test and maternal anxiety. *Complementary Therapies in Clinical Practice*. 2019;35(March):259–64.
6. Nacar G, Türkmen S. Doğum yapan kadının sesine maruz kalmanın non-stres test (NST) sonuçları üzerine etkisi: Vaka-kontrol çalışması. *Anatolian Journal of Health Research*. 2022;Volume 3 Issue 3(Volume 3 Issue 3):149–53.
7. Soylu N, Bülbül T, Müderris İİ. The effect of music on fetal well-being and anxiety levels and vital signs of pregnant women during non-stress test: Turkey sample. *Health Care Women International*. 2022;43(5):499–517.
8. Şimşek Küçükkelepçe D, Timur Taşhan S. The effect of music on the results of a non-stress test: A non-randomized controlled clinical trial. *European Journal of Integrative Medicine*. 2018;18(January):8–12.
9. Gebuza G, Zaleska M, Kazmierczak M, Mieczkowska E, Gierszewska M. The effect of music on the cardiac activity of a fetus in a cardiotocographic examination. *Advances in Clinical and Experimental Medicine*. 2018;27(5):615–21.
10. Fathi L, Shakarami A, Amraei K, Yari F, Behzadvand A. Effects of music therapy on the fetal outcomes of non-stress test and maternal anxiety. *Neuropsychiatrie de l'Enfance et de l'Adolescence*. 2023;71(6):316–9.
11. Güney E, Bal Z, Karataş Okyay E, Uçar T. Renkli Abdominal Örtü ve Kemer Kullanımının Non-Stress Test Parametreleri ve Maternal Kaygıya Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma. *Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2022 Aug 29;7(2):393–406.
12. Denizli R, Çiçekli N, Gülyaşar G, Aboalhasan Y, Aygün T, Farisoğulları N, et al. Müziğin non-stres test üzerine etkilerinin incelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2019 Dec 1;26(4):464–70.
13. Creswell J. *Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five Approaches*. Usa: Sage Publications.; 2007.
14. Yıldırım A, Şimşek H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi; 2008.
15. Baltacı A. Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilim Enstitüsü Dergisi*. 2019 Dec 24;5(2):368–88.

16. Başkale H. Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi [Internet]. DEUHFED. 2016. Available from: <http://www.deuhyoedergi.org>
17. Toker E, Gökduman Keleş M. The effect of virtual reality on fetal movement, fetal heart rate, maternal satisfaction, fatigue, and anxiety levels and vital signs of pregnant women during non-stress test: A randomized controlled trial. *Health Care for Women International*. 2024;45(7):765–81. Available from:
18. Gürbüz S, Şahin F. *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yay. Ankara; 2014.
19. Miles B, Huberman B. *An expanded sourcebook: Qualitative data analysis*. Sage publications; 1994.
20. Cambaz Ulaş S, Köken Durgun S. Son Trimester Gebelerin Antenatal Dönemde Yapılan Rutin Testler Hakkındaki Bilgi Durumları ve Uygulamaları. In: 3rd International Science Symposium Science Festival: New Horizons in Science. Pristine-Kosovo: Fırat Akademi; 2018. p. 63.
21. Sağlık Bakanlığı S. Resmi Gazete. 2024 [cited 2024 Dec 16]. Ebelik Yönetmeliği. Available from: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241203-2.htm>
22. Hsai NM, Matsui M, Ng CFS, Khaing CT, Imoto A, Sayed AM, et al. Satisfaction of pregnant women with antenatal care services at women and children hospital in South Okkalapa, Myanmar: A facility-based cross-sectional study triangulated with qualitative study. *Patient Prefer Adherence*. 2020;14:2489–99.
23. Yücel U, Akın B, Güzel K. Kadınların Özel Hastanede Doğum Yapma Tercihi ve Doğum Deneyimleri: Nitel Araştırma. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2022;11(2):210–7.
24. Mucuk S, Bülbül T. Effects of position on non-stress test results and maternal satisfaction. *Advances in Clinical and Experimental Medicine*. 2021;30(11).
25. Aluş M, Okumuş H, Mete S, Güçlü S. The effects of different maternal positions on non-stress test: An experimental study. *Journal of Clinical Nursing*. 2007;16(3):562–8.
26. Tan T, Çaltekin SG, Hamlacı Başkaya Y. Kadınların Doğum Sürecinde Vajinal Muayene ve Elektronik Fetal Monitorizasyona Yönelik Deneyimleri. *Sakarya Üniversitesi Holistik Sağlık Dergisi*. 2022 Dec 31;5(3):289–300.
27. Coşkun Potur D, Yiğit F, Çitak Bilgin N. Anne Adaylarının Fetal Sağlığı Değerlendiren Testlere Yaklaşımının Kalitatif İncelenmesi*. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*. 2009;3(3):80–92.
28. İldan Çalım S, Demirci H, Cambaz Ulaş S. Gebelerin Doğumda Ebelerden Beklentileri. *Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2021 Jan 31;4(1):49–57.
29. Çankaya S, Ak A, Polat Y, Filiz F, Künduro F, Mızrak F, et al. Gebelerin ebelerden empatik iletişim beklentileri-Seyhan ve ark. Vol. 24, *Genel Tıp Dergisi*. 2014.
30. Öyen L, Aune I. Viewing the unborn child - pregnant women's expectations, attitudes and experiences regarding fetal ultrasound examination. *Sexual and Reproductive Healthcare*. 2016;7:8–13.